

gépek (döntőrakások, forvarderek, szorítózsámolyos vonszolók, processzorok, teljes kitermelők) elterjedésének folyamata nálunk is megindult, mindenképp hasznos lehet számunkra a kanadai erdészeti gépgyártás és -üzemeltetés tapasztalatainak felhasználása.

FORRÁSMŰ MEGJELÖLÉSE:

Lesznaja Promüslennosztj, 1978. 12. sz., 24—27. old.

HOZZÁSZÓLÁS ÉS JAVASLAT

Dr. Babos Károly: Szennyvízzel öntözött és nem öntözött óriás és olasznyár anatómiai, fizikai, mechanikai és kémiai vizsgálata tárgyában „Az Erdő” 1978. évi 12. számában megjelent közleményhez.

Gyula város kommunális szennyvizének kihelyezésére, illetve a szennyvíz telep céljára kijelölt terület a telep kiépítésének kezdetén még a Gyulai Állami Gazdaság kezelésében állott. A szennyvízárkok készítését közvetlen követezőleg az árkok közötti padkákon a nyáarak ültetését még az említett gazdaság végezte.

A mezőgazdasági nagyüzemeknek (— állami gazdaság, termelőszövetkezet —) továbbra is ehhez hasonló feladatokat kell megoldaniuk a korszerű, nagyüzemi állattenyésztési vagy egyéb, nagymennyiségű szennyvizet termelő telepeik megvalósítása során. Éppen ezért rendkívül figyelemreméltó és értékes a tárgybeli vizsgálat egyértelműen pozitív eredménye. Megnyugtat az olyan fenntartásokkal szemben, melyek az említett nemes nyárfajták nagyobb mértékben való telepítésével és ezek rostjának ipari alkalmasságával kapcsolatban valamikor elhangzottak.

A szennykihelyező területeken eddig különféle módon telepített és öntözött nyárasok egymástól nagyon is eltérő sikerére, vagy éppen pusztulására való tekintettel, a vizsgálat eredményein alapuló következtetésként a magam részéről azt hangsúlyozom, hogy a gyulai modelnek megfelelő szennyvízöntözés most már bizonyítottan eredményes. (Ez esetben pedig már nem szennyvíz kihelyezés, hanem a hasznosítás a helyes kifejezés.)

Természetesen nem következtettek arra, hogy egyedül a Gyulán alkalmazott eljárás hozhat eredményt, hanem arra, hogy ahol a gyulaihoz hasonló feltételek adóttak, vagy biztosíthatók, most már nyugodtan járhatunk a célravezető úton.

Úgy gondolom, hogy az állami gazdasági és termelőszövetkezeti szakemberek, tervezők, kivitelezők és üzemeltetők nevében javasolhatom, illetve kérhetem a gyulai termőhelyi adatok, talajelőkészítés, ültetés (anyag, hálózat, mélység), az ültetvény kezelése, az öntöző szennyvíz esetleges előkezelése, az öntözés módja, gyakorisága, mértéke stb-re vonatkozó adatok pótlólagos ismertetését is. Feltehető, hogy ezeket az adatokat a tárgybeli vizsgálat során is rögzítették. Amennyiben nem, úgy javasolom: az Erdészeti Tudományos Intézet, vagy más szerv vegye fel ezeket az adatokat és tegye közzé.

A keménylombos fajfajok alkalmazását a nyáarakon kívül vagy azok mellett magam is javaslom. Erre nézve egy múlt évi együttes helyszíni eljárás alkalmazásával Rimler László és Borovits Ferenc erdőmérnökökkel egyetértésre jutottunk.

Szeghalmi Ferenc